

การเบรี่ยงเพี่ยบความเชื่อในอัตลักษณ์-ประวัติของนักเรียนที่มีเพศ ระดับการศึกษา
ของบุคคลากร และการอบรมเดี่ยงคุณตามภาระงานของตน ของทางกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
วิทยานิพนธ์ที่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปฐมยุครุศาสตร์มหาบันฑิต
ภาควิชาจิตวิทยา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2526

ISBN 974-562-445-4

007908

13295290

๑๒

Comparisons of Belief in Internal-External Locus of Control
of Pupils with Difference in Sexes, Parents' Education Levels,
and Self-Reported on Child Rearing Practices

Miss Anyarat Jirarungsinkarn
อัญรัตน์ จิรารงษ์สินкарน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1983

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเบรี่ยงเที่ยบความเชื่อในอัตลักษณ์-ปรัชญาของนักเรียนที่มีเพศ
ระดับการศึกษาของบุคคลารดา และการอนรนเลี้ยงคุกามการ
รายงานของคนของต่างกัน

โดย

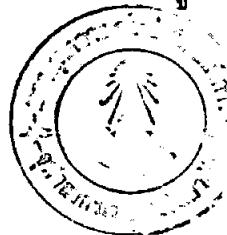
นางสาวอัญญารักษ์ จิรรุ่งฤทธิ์

ภาควิชา

จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระพร อุวรรณโณ

มัลติวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นิสิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....*ด้วยมือ*..... คณบดีมัลติวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....*ด้วยมือ*..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชุมพร ยงกิติกุล)

.....*ด้วยมือ*..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว)

.....*ด้วยมือ*..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.เพ็ญพิไล ฤทธาคณานันท์)

.....*ด้วยมือ*..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระพร อุวรรณโณ)

ลิขสิทธิ์ของมัลติวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเปรียบเทียบความเชื่อในอัตลักษณ์-ปรัลีกของนักเรียนที่มีเพศ
ระดับการศึกษาของบุคคลารดา และการอบรมเลี้ยงดูตามการ
รายงานของตนเองทางกัน

ชื่อนิสิต

นางสาวอัญญารักน์ จิรรุ่งศฤงค์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระพงษ์ อุวรรณโนย

ภาควิชา

จิตวิทยา

ปีการศึกษา

2525

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความเชื่อในอัตลักษณ์-ปรัลีกของ
นักเรียนที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน นักเรียนที่มีความสามารถมีระดับการ
ศึกษาแตกต่างกัน และนักเรียนค่าง เพศกัน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 3 (ม.3)
ภาคทัศน์ ปีการศึกษา 2525 จำนวน 508 คน เป็นชาย 244 คน หญิง 264 คน จาก
โรงเรียนมัธยมประเทศาศึกษา 9 แห่ง ในกรุงเทพมหานคร โดยมีสมมติฐานในการวิจัย
ว่า ความเชื่อในอัตลักษณ์-ปรัลีกจะแตกต่างกัน (1) ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่รายงานว่าได้
รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบให้ความคุ้มครองมากไป และแบบหอดหึ้ง (2)
ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีความสามารถมีการศึกษาระดับสูง กลาง และต่ำ และ (3) ระหว่าง
กลุ่มนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) แบบสอบถามเกี่ยวกับประวัติส่วนตัว
ของนักเรียน (2) มาตรวัดความเชื่อในอัตลักษณ์-ปรัลีก (I-E Scale) ของลิฟเวอร์รันท์
ร็อกเทอร์ และคราวน์ (Liverant, Rotter and Crowne) ฉบับภาษาไทย (3) แบบ
สอบถามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ของตน แพเพชร ที่คัดแปลงโดยสุกัญญา บุลัง

จากการใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis
of Variance) และการเปรียบเทียบทุกคูณ (Multiple Comparisons) ที่ระดับ
ความมีนัยสำคัญ .05 ทดสอบค่าทางสถิติกของความเชื่อในอัตลักษณ์-ปรัลีก ปรากฏว่า (1)
นักเรียนที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบให้ความคุ้มครองมากไป

และแบบทดสอบ มีความเชื่อในอัตลิขิท-ประดิชิกแทบทั้งกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยที่นักเรียนที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงคุณแบบประชาธิปไตยมีความเชื่อในอัตลิขิทสูงกว่านักเรียนที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงคุณแบบทดสอบ (2) นักเรียนที่บิดามารดาไม่สามารถศึกษาระดับสูง กดัง และคำ มีความเชื่อในอัตลิขิท-ประดิชิกไม่แทบทั้งกัน (3) นักเรียนชายและหญิงมีความเชื่อในอัตลิขิท-ประดิชิกไม่แทบทั้งกัน นอกจากนี้จากการใช้สถิติทดสอบ χ^2 วิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติมพบว่า ระดับการศึกษาของพ่อแม่กับการอบรมเลี้ยงคุณตามรายงานของตนเองมีความสัมพันธ์กันทั้งในกลุ่มนักเรียนชาย นักเรียนหญิง และในกลุ่มรวมที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01, .001 และ .001 ความลักษณะ และการอบรมเลี้ยงคุณตามการรายงานของตนเองมีความสัมพันธ์กับเพศของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   Comparisons of Belief in Internal-External
Locus of Control of Pupils with Difference in
Sexes, Parents' Education Levels, and Self-
Reported on Child Rearing Practices.

Name   Miss Anyarat Jirarungsinkarn

Thesis Advisor   Assistant Professor Theeraporn Uwanno, Ph.D.

Department   Psychology

Academic Year   1982

The purpose of this research was to compare the belief in internal-external locus of control of pupils who reported to be reared by different child rearing practices, pupils whose parents had different education levels and pupils who were different in sexes. The subjects were 508 pupils, 244 males and 264 females, enrolled the first semester of Matayom 3(M.3) of the 1982 academic year in 9 coeducational secondary schools in Bangkok. It was hypothesized that there would be a significant difference in the belief in internal-external locus of control (1) among pupils who reported to be reared in the atmospheres of democracy, overprotection and rejection (2) among pupils whose parents had different education levels and (3) between male and female pupils.

The instruments used in this study were (1) the pupil's personal data questionnaire (2) a Thai version of the Liverant, Rotter and Crowne's Internal-External Locus of Control Scale (I-E Scale) (3) the Self-Reported Child Rearing Practices Questionnaire constructed by Than Paepech and modified by Sukanya Kuneung.

The data were analyzed by using One-Way Analysis of Variance and Multiple Comparisons. The results indicated that at the .05 level of significance (1) there was a significant difference in the belief in internal-external locus of control among pupils who reported to be reared in the atmospheres of democracy, overprotection and rejection; Multiple Comparisons revealed that the pupils who reported to be reared in the atmosphere of democracy believed in internal locus of control more than the pupils who reported to be reared in the atmosphere of rejection (2) there was no significant difference in the belief in internal-external locus of control among pupils whose parents' education levels were high, middle and low (3) there was no significant difference in the belief in internal-external locus of control between male and female pupils. The data were also analyzed by using χ^2 method; it was found that there were significant relationships between parents' education levels and self-reported child rearing practices in the male group, the female group and the total group at .01, .001 and .001 levels, respectively; and there was also a significant relationship between the self-reported child rearing practices and the pupils' sex at .001 level.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จโดยพระบูรพาจัยไก์รับความกรุณาเป็นอย่างมากจากบูรพาจัย
ศาสตราจารย์ ดร.ธีระพร อุวรรณโณ อาจารย์ที่ปรึกษาและบูรพาจัยไก์สละเวลา
ให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการแก้ไขข้อบกพร่องทั่ง ๆ ตลอดจนให้ความอนุเคราะห์ในการ
เขียนโปรแกรมเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพเครื่องคอมพิวเตอร์ บูรพาจัยไก์สิ่งเหล่านี้เป็นอย่างยิ่ง จึง
ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ภารกิจของบูรพาจัยศาสตราจารย์ ดร.สมโภรณ์ เอี่ยมสุกานิษฐ์ ที่ให้ความเอาใจ
ใส่ ให้ข้อคิดเห็นที่อ่อนน้อมปลอบโยนคือบูรพาจัยพึงทางค้านหัววิศวะและวิชาการ ถือเป็น
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมในช่วงแรกของการวิจัยด้วย

นอกจากนี้ บูรพาจัยขอขอบคุณอาจารย์ฝ่ายแนะแนวและกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมปีที่
๓ ของทุกโรงเรียนที่ใช้ในการวิจัย ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจนสำเร็จลุล่วง
ไปด้วยดี และขอบคุณผู้ที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยเป็นเงิน 3,900.- บาท

ในที่สุดนี้ บูรพาจัยขอն้อมถวายคำถวายสำหรับอาจารย์ที่เบริลล์มีไก์ของคุณพ่อคุณแม่และพี่
ชายที่รักยิ่ง บูรพาจัยได้เลี้ยงสละหั้งกำลังกาย กำลังใจ และทุนทรัพย์สนับสนุนการศึกษาของบูรพาจัย
ตลอดมา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อัญญารักษ์ จิรรุ่งศุภวงศ์

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๒
กิจกรรมประการ	๓
รายการตารางประกอบ	๙

บทที่

๑. บทนำ	๑
ความสำคัญและความเป็นมาของนี้หนา	๑
✓วัสดุประสงค์ของการวิจัย	๒๗
แนวความคิดเกี่ยวกับความเชื่อในอัตลักษณ์-ปรัชญา	๒๘
ความหมาย	๒๘
พัฒนาการของความเชื่อในอัตลักษณ์-ปรัชญา	๓๓
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของความเชื่อในอัตลักษณ์-ปรัชญา	๓๖
แนวความคิดเกี่ยวกับการอบรมเรียนรู้	๓๙
ประเภทของการอบรมเรียนรู้	๔๒
งานวิจัยที่เกี่ยวกับการอบรมเรียนรู้กับความเชื่อในอัตลักษณ์-ปรัชญา ..	๔๓
งานวิจัยที่เกี่ยวกับระดับการศึกษาของพ่อแม่กับความเชื่อในอัตลักษณ์-	
ปรัชญา	๕๙
✓งานวิจัยเกี่ยวกับเพศกับความเชื่อในอัตลักษณ์-ปรัชญา	๖๑
✓สมมติฐานในการวิจัย	๖๓
ความสำคัญหรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	๖๔
ขอบเขตของการวิจัย	๖๕
ข้อทดลองเบื้องต้น	๖๕
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	๖๕

พารณ

หน้า

1. ลักษณะของพัฒนาการของความเชื่อในอัตลิขิกที่ก้านการประสนกับความ สำเร็จและก้านการประสนกับความล้มเหลว	36
2. จำนวนนักเรียนที่มีนักคุณศึกษาอย่างประสาต จำแนกตามโรงเรียน ระดับการศึกษาของพ่อแม่ และ เพศ	69-70
3. จำนวนจำแนกรายชื่อของมาตรวัด I-E Scale ท่านการรายงานของ รือตเกอร์	73-75
4. ความเที่ยง (Reliability) ของ I-E Scale ที่ได้จากการทดสอบ กับกลุ่มตัวอย่างทั่ว ๆ กัน	76-77
5. ความเที่ยงของมาตรวัดความเชื่อในอัตลิขิก-ปรัลิขิกที่ทำโดยวิธีการ 4 แบบ	84
6. ค่าผันผวนความเที่ยงของแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูเด็กประเพณ 85	
7. จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กำหนด จำแนกตาม ตัวแปรอิสระ ๓ ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูท่านการรายงานของคนเอง ระดับการศึกษาของพ่อแม่ และ เพศ	87
8. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากมาตรวัดความเชื่อ ในอัตลิขิก-ปรัลิขิกแยกตามประเภทของการอบรมเลี้ยงดู	89
9. ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความเชื่อในอัตลิขิก- ปรัลิขิกของนักเรียนที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาติ- ไทย แบบให้ความคุ้มครองมากไป และแบบทดสอบ โดยการ วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว	90
10. ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความเชื่อในอัตลิขิก-ปรัลิขิก ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาติ-ไทย แบบให้ความคุ้มครองมากไป และแบบทดสอบ	91
11. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากมาตรวัดความเชื่อ ในอัตลิขิก-ปรัลิขิกแยกตามระดับการศึกษาของพ่อแม่	91

รายการตารางประกอบ (ก)

ตาราง

หน้า

12. ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความเรื่อในอัตลักษณ์ —ปรัชีนิกของนักเรียนที่พ่อแม่มีการศึกษาระดับสูง กลาง และต่ำ ^{โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว}	92
13. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากมาตราวัดความ เรื่อในอัตลักษณ์—ปรัชีนิกแบบแผนเพศชาย หญิง	92
14. ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความเรื่อในอัตลักษณ์ —ปรัชีนิกของนักเรียนเพศชายและหญิง โดยการวิเคราะห์ความแปร ^{ปรวนแบบทางเดียว}	93
15. ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของพ่อแม่กับวิธี การอบรมเลี้ยงดูตามการรายงานของตนเองของกลุ่มนักเรียนชาย 244 คน ด้วย χ^2	94
16. ผลการกระจายร้อยละของนักเรียนชาย 244 คน ในแต่ละระดับ การศึกษาของพ่อแม่ จำแนกตามวิธีการอบรมเลี้ยงดูตามการรายงาน ของตนเอง	95
17. ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของพ่อแม่กับการ อบรมเลี้ยงดูตามการรายงานของตนเองของกลุ่มนักเรียนหญิง 264 คน ด้วย χ^2	96
18. ผลการกระจายร้อยละของนักเรียนหญิง 264 คน ในแต่ละระดับ การศึกษาของพ่อแม่ จำแนกตามวิธีการอบรมเลี้ยงดูตามการรายงาน ของตนเอง	97
19. ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของพ่อแม่กับการ อบรมเลี้ยงดูตามการรายงานของตนเองของนักเรียนชายและหญิง รวม 508 คน ด้วย χ^2	98
20. ผลการกระจายร้อยละของนักเรียนชายและหญิงรวม 508 คน ใน แต่ละระดับการศึกษาของพ่อแม่ จำแนกตามวิธีการอบรมเลี้ยงดู ตามการรายงานของตนเอง	99

รายงานการงานประจำปี (ท่อ)

ตาราง

หน้า

21. ผลการทดสอบความลับมั่นคงระหว่างการอบรมเดี่ยงคูทางการรายงาน ของตนเองกับเพศของนักเรียนรวม 503 คน ทั้ง χ^2 100
22. ผลการกระจายร้อยละของนักเรียนชายและหญิง 503 คน ในแต่ละ ประเภทของการอบรมเดี่ยงคู จำแนกตามเพศของนักเรียน ... 101

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย